

Α.Μ. Έτος 2024

Επώνυμο Παπαδοκη

Όνομα Μαρία-Μαλέβη

Μάθημα Le SEN Αιχίου Εξεταστική περίοδος

Πατέρα

Πρόσλογος - Προβληματική

Μπορούμε να χωρίσουμε; Μπορεί να υπάρξει κριτήριο βεβαιότητας για κάτι; Μήπως είμαστε καταδικασμένοι να πεύτουμε στην πλάση των αισθήσεων μας; Ποτέ φορές άλλως συνειδητοποιούμε πως ότι κριτήριο αρχικά δεν ισχύει. Ακόμα και όταν προσπαθούμε να αποδώσουμε ένα έργο τέχνης μπορεί να εξοργιστούμε! (As θυνηθείτε τον κύριο Magnit και τα έργα του που τόσο έγω απασχολήθηκα τους κριτικούς). Η ακόμα το Matrix και τον πλάστο κόσμο στον οποίο ζούμε ο πρωταγωνιστής του (παραφράσις οι δηλαδή του ερπυφθέντων από την περίφημη σκεπτικιστική θεωρία του Brain in a Vat)

Πριν από πολλά-πραγματικό πολλά-χρόνια ο René Descartes προσπάθησε με μεγάλη σχολαστικότητα να βρει το κριτήριο εκείνο που θα του επιβεβαιώσει την αλήθεια ώστε ανταρβώνεται. Τα κατάφερε; Ο, απάντησις δίσταται. Παρόσα αυτά η προσέγγισή του παρουσιάζει αρκετό ενδιαφέρον...

Cogito ergo sum - Σκέπτομαι άρα υπάρχω

Είναι αναγκαίο αρχικά να αναφερθείμε στον τρόπο που ο Descartes αποδεικνύει την ύπαρξη του. Όπως διαγιγεται δεν μπορεί να εμπιστευτεί τις αισθήσεις του διότι έχει εντοπίσει πως πολλές φορές τα έσσηπατάυ έξεται ακόνη την περίπτωση να κοιμάται και ανεπίως κάθε τι γύρω του να είναι μέρος ενός ονείρου (πράγμα που δεν έχει μεγάλη σημασία καθώς οι παραστάσεις που βλέπαμε στον ύπνο μας δεν είναι παρά οπτικουίσεις όσω έχαμε δει σε κατάσταση εκρήχουρας). Τέλος διατυπώνει την υπόθεση του κακού δαίμονα που συνεχώς τον παραπλανεί.

Όσοο συμπέραίνει πως όλα τα παραπάνω μπορούν να του έσσηπατίσω μόν σε ότι αφορά τα έσωτερικά πράγματα. Από το γεγονός πως κάνει όλες αυτές τις σκέψεις και αρθβαίνει, είναι προφανές πως ο ίδιος υπάρχει ως σκεπτόμενη ύπσταση (res cogitans). Φαίνει έπίσης αν πρώτη βεβαιότητα δίνοντας ένα μεγάλο παράγμα στο σκεπτικισμό. Όσοο η απόδειξη της ύπαρξης του δεν μπορεί να του εγγυηθεί τίποτα για την ύπαρξη των έσωτερικών πραγμάτων...

Η ύπαρξη του Θεού και η αναγκαιότητα της

"Και τώρα; Είναι αρκετή η γνώση του εαυτού μου; Και τι είναι τέρας πάντω αυτό το εγώ που σκέφτεται;" αναρωτήθηκε εύλογα ο Descartes.

Έκινά άριον για νέα διαδρομή, εντελώς διαφορετική. Έου άοραπό επιχειρεί να αποδείξει την ύπαρξη του Θεού με λογικά επιχειρήματα. Την απόδειξη για την ύπαρξη του Θεού την θεωρεί αναγκαία καθώς το γεγονός πως υπάρχει ένας τέρας και πανίσχυρος δημιουργός μπορεί να αποτελέσει φουαδικό τερήριο για την σθεία όσω αντιδραβεται με τις αισθήσεις.

Τα Βασικά Επιχειρήματα

Το πρώτο επιχείρημα που αναφέρει στους στοχασμούς του Descartes για την ύπαρξη του Θεού είναι εκείνο της "αιτιακής σχέσης". Συγκεκριμένα, όπως υποστηρίζει, το αίτιο μιας ιδέας πρέπει να διαθέτει τήν τελειότητα, όση περιέχει στην ίδια την ιδέα. «Έχω βρεσάω μέσα μου την ιδέα του Θεού, ενός τέλειου, απέραντου και αιώνιου οντος. Δεν είναι δυνατόν έχω που είναι πεπερασμένος να είμαι η αιτία αυτής της ιδέας. Συνεπώς ο Θεός υπάρχει και είναι εκείνος που ερμήνευσε την ιδέα του σε μένα». Κάπως έτσι πρέπει να διατυπωσέ την άποψη του.

Το δεύτερο επιχείρημα μπορεί να διατυπωθεί ως εξής: «Αν δεν υπάρχει Θεός, τότε αιτία της ύπαρξής μου είναι έχω ο ίδιος ή άλλα πεπερασμένα όντα όπως οι γονείς μου. Όμως αν είναι δημιουργός του εαυτά μου θα πρέπει να διαθέτω όλες εκείνες τις τελειότητες που αποδίδω στην ιδέα του Θεού, πράγμα που είρω άρεσα πως δεν ισχύει διότι είμαι πεπερασμένος. Άρα ο Θεός υπάρχει και είναι ο δημιουργός μου».

Πρέπει να αναφέρω πως υπάρχει ένα ακόμη επιχείρημα, λίγο πιο αφηρημένο, το οποίο αναφέρεται στον 5ο στοχασμό. Συγκεκριμένα με αυτό διαθέτω για ιδέα για το Θεό ως αυτή του τέλειου οντος. Όπως κάτι που είναι τέλειο δεν μπορεί να στερείται ύπαρξής. Άρα ο Θεός υπάρχει... Έδώ που τα λέμε αυτό είναι το λιγότερο λογικό από τα "λογικά" επιχειρήματα του Descartes. Όπως ένας από τους συγγραφείς των αντεργρήσεων ανέλαβε στους στοχασμούς, ο Pierre Gassendi, υποστηρίζει «Κάτι που στερείται ύπαρξής, δεν είναι άρεως άρετός δεν είναι σπαδύως τίποτα».

Cogito ergo sum - Σκέπτομαι άρα υπάρχω

Είναι αναγκαίο αρχικά να αναφερθείμε στον τρόπο που ο Descartes αποδεικνύει την ύπαρξη του. Όπως διαγιγεται δεν μπορεί να εμπιστευτεί τις αισθήσεις του διότι έχει εντοπίσει πως πολλές φορές τα έσσηπατάυ έξεταιει ακόμη την περίπτωση να κοιμάται και ανεπίως κάθε τι γύρω του να είναι μέρος ενός ονειρού (πράγμα που δεν έχει μεγάλη σημασία καθώς οι παραστάσεις που βλέπαμε στον ύπνο μας δεν είναι παρά απεικονίσεις όσω έχουμε δει σε κατάσταση εκρήγχορας). Τέλος διατυπώνει την υπόθεση του κακού δαίμονα που συνεχώς τον παραπλανεί.

Όσοο σαρπείραίνει πως όλα τα παραπάνω μπορούν να του έσσηπατίσω μόυ σε ότι αφορά τα έσωτερικά πράγματα. Από το γεγονός πως κάνει όλες αυτές τις σκέψεις και αρθβαίνει, είναι προφανές πως ο ίδιος υπάρχει ως σκεπτόμενη ύπόσταση (res cogitans). Φαίνει άηόση ανη πρώτη βεβαίότητα δίνοντας ένα μεγάλο πάλγμα στο σκεπτικισμό. Όσοο η απόδειξη της ύπαρξης του δεν μπορεί να του εγγυηθεί τίποτα για την ύπαρξη των έσωτερικών πραγμάτων...

Η ύπαρξη του Θεού και η αναγκαιότητα της

"Και τώρα; Είναι αρκετή η γνώση του εαυτού μου; Και τι είναι τέρας πάντων αυτό το εγώ που σκέφτεται;" αναρωτήθηκε εύλογα ο Descartes.

Έκινά άότιόν μια νέα διαδρομή, εντελώς διαφορετική. Έσον άο σαρασπό επιχειρεί να αποδείξει την ύπαρξη του Θεού με λογικά επιχειρήματα. Την απόδειξη για την ύπαρξη του Θεού τη θεωρεί αναγκαία καθώς το γεγονός πως υπάρχει ένας τέρας και πανάγαθος δημιουργός πρέπει να αποτελείσει φυσικό τεχρήριο για την αλήθεια όσω αντιδραβίεται με τις αισθήσεις.

Υπαρξη του Θεου και Οφθαλμογονος

Η οκεινη του Descartes ξεκινά με τη μεθοδικη αμφιβολια, αυτη ενδοση που χρησιμοποιειται ως εργαλειο για να απορριφθωσιν οι παλαιες γνωμες και να "οικοδομηθωσιν" σε στερεα θεμελια οι νεες. Αυτο αυτοπατως δειχνει πως ο Descartes αυ και θεωρειται, δεν ειναι ακριτικιστης, αραυ δεν απορριπτει τη συστατοτητα της γνωμης. Ουσιαστικα παντα ο ακριτικιστης ειναι αυτο που ο φιλοσοφος βρει να αποδειξει.

Με την προαφνη στην υπαρξη του Θεου το οφθαλμογονο συστημα που ακολουθει ο Descartes αρχιζει να παρεκδιει. Διολτι η υπαρξη του Θεου ειναι κατι που υπαρχει περισοτερο στα αιτιατα της μεταφυσικης φιλοσοφιας. Αυ και τα επιχειρηματα που χρησιμοποιει φαντασων περσοτικα και ο ιδιος ειναι σιγουρας για την εγκυροτητα τους, ποσιν εμπορυν να επιωθωσιν εναντιου τους. Οι κριτικες που χει δειξει πωω σε αυτο το συστημα ειναι αναριθμητες.

Και ειδικα στις μερες μας που οι επιστημονικες ανακαλυψεις κερδισων συνεχως εδωκας σε βαρος της εκκλησιας οι θεωριες του Descartes φαντασων αχρηστες. Ειναι οπως τραχηματι; Γιατι ποσιν ακομα και σινερα ο Descartes ανεχιζει να αποδειει αντικειμενα μεδεμς; Τι ειναι αυτο που τον διαφοροποιει απο τους θεοκευδευτους της εποχης του; ;

Descartes ⇒ Αυτος που Τοδρνωσ

Φωσικα υπαρχει απαντηση. Ο Descartes ηταν εκεινος που πρωτος τοδρνωσ να αμφιβαλλει και να εδετασει διεδορικα καθε παλαια γνωμη. Ας ηνω ξηρωμε πως αυ και δει στην εποχη της αναγεννησης ουσιαστικα εδωκοσιν να επικρατει ο

Σαφρατικός. Μέχρι τότε οι άνθρωποι δέχονταν την ύπαρξη του Θεού ως κάτι αναμφισβήτητο αφού αποδέχοντο Σαφρατική διδασχία της εκκλησίας (η οποία δίδεται ως γνήσιη τελετή εδωσία). Ο Φιδάτος μας όμως δεν αρκείται σε αυτό. Προσπαθεί να φτάσει στη γνήσιη του Θεού μέσα από μια σειρά λογικών επιχειρημάτων. Αν και η εγκυρότητα τους αμφισβητείται πρέπει να παραδεχταίρε πως έκανε για πολύ καλή προσπάθεια, πρωταγωνιστή για τα δεδομένα της εποχής του.

Κάποιοι υποστηρίζουν πως θα μπορούσε να φτάσει στη βεβαιότητα από άλλο δρόμο. Είναι πιθανό, ωστόσο, στο σημείο που φτάνει ο αυδολογικός του (στο cogito), η ύπαρξη του Θεού είναι το μοναδικό πράγμα που μπορεί να τον βεβαιώσει για την ύπαρξη του εσωτερικού κόσμου. Ο μέγιστος λόγος, όπως υποστηρίζει, για τον οποίο μπορεί να είναι σίγουρος για τις παραστάσεις του συγκεντρώνουν οι αισθήσεις που είναι να αποδείξω την ύπαρξη ενός παντοκράτου Θεού που δει πάντα την αλήθεια.

Επίδοχος - Συμπεράσματα

Με τους στοχασμούς του ο Descartes εφρανιάζει μια νέα εποχή για τη φιλοσοφία. Η λογική αποτελεί πλέον μοναδικό εργαλείο για τη γνώση της αλήθειας. Ας του συγχαρείσουμε τυχόν κατόπιές στο σύστημα του. Είναι ένας άνθρωπος της εποχής του: και δεν είναι εύκολο να απαλλάξει ολοκληρωτικά από τη θρησκευτικότητα του. Τελικά του την προσεγγίζει με βάση τη λογική... συνεπώς δεν τα κατάφερε και άσχημα!

Όσον αφορά τη δυνατότητα της γνώσης σήμερα θα ήθελα να αναφέρω ένα παράδειγμα από τον κινηματογράφο. Πριν περίπου δεκαετίες ο Ιάπωνας σκηνοθέτης Akira Kurosawa επισημάνει μια κατάσταση στους κινητ ταινία, το Rashomon. Η εν λόγω ταινία αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο γεγονός (και πάντως ένα έγκλημα) που συνέβη από την οπτική γωνία τεσσάρων προσώπων. Κάθε φορά το περιστατικό παρουσιάζεται εντελώς διαφορετικό.

Συμπεράσμα; Μόνο έχοντας πνευματική διάκριση και κριτική ικανότητα μπορούμε να φτάσουμε στη βεβαιότητα. Είναι φυσικά δύσκολο αλλά όχι ακατόρθωτο... αυτό ακριβώς επιχείρησε να μας διδάξει και ο αγαπητός φιλόσοφος!